

Wijziging Omgevingsverordening Fryslân 2022 , Waterverordening provincie Fryslân en Verordening Romte 2014

Artikel I

De **Omgevingsverordening Fryslân 2022** wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 3.9, onder b vervalt, onder verlettering van de onderdelen c en d tot b en c.

B

Artikel 3.14, komt te luiden:

Artikel 3.14 Regionale verdringingsreeks

1. In het geval van een onmiddellijk of dreigend watertekort wordt met het oog op de verdeling van het beschikbare water vanuit het IJsselmeer bij het beheer van de regionale wateren door waterschappen wat betreft de in artikel 3.14, eerste lid, sub c, van het Besluit kwaliteit leefomgeving bedoelde behoeften, voor de regionale wateren achtereenvolgens prioriteit toegekend aan:
 - a. het gebruik van industrieel proceswater;
 - b. de tijdelijke beregening van kapitaalintensieve gewassen.
2. In het geval van een onmiddellijk of dreigend watertekort wordt met het oog op de verdeling van het beschikbare water vanuit het IJsselmeer bij het beheer van de regionale wateren door waterschappen wat betreft de in artikel 3.14, eerste lid, onder d, van het Besluit kwaliteit leefomgeving bedoelde behoeften, achtereenvolgens prioriteit toegekend aan:
 - a. peilhandhaving;
 - b. doorspoelen en onttrekken voor beregening van akkerbouw;
 - c. beregening van gras of maïs;
 - d. doorspoelen;
 - e. overige belangen.

C

1. De derde alinea van de artikelsgewijze toelichting bij Artikel 3.14 Regels rangorde bij waterschaarste, vervalt.
2. Na de tweede alinea van de artikelsgewijze toelichting bij Artikel 3.14 Regels rangorde bij waterschaarste, wordt onderstaande tekst ingevoegd:

“Het gaat hierbij om onttrekkingen die afkomstig zijn uit het IJsselmeer. Dit kunnen rechtstreekse onttrekkingen uit het IJsselmeer zijn, maar ook onttrekkingen uit watersystemen die gevoed worden vanuit het IJsselmeer. Dit betreft de gehele vaste wal van de provincie Fryslân. Deze verdringingsreeks is afgestemd met de partijen die betrokken zijn bij het Bestuursakkoord Waterverdeling regio IJsselmeergebied.

Eerste lid, onder a

Proceswater is de Aquo-standaard (Informatiehuis Water) door de waterbeheerders gedefinieerd als water dat gebruikt wordt bij iedere vorm van fabrieksproces en in direct contact komt met grondstoffen, hulpstoffen, halffabricaten en eindproducten. Het betreft hier proceswater voor kleinschalig hoogwaardig gebruik.

Eerste lid, onder b

Het betreft hier gewassen waarbij een totale mislukking van de oogst dreigt als gevolg van het watertekort, terwijl met een relatief kleine hoeveelheid water een schade van een dergelijke omvang kan worden voorkomen. Plaatsing in deze categorie geldt ook wanneer met relatief kleine hoeveelheden water relatief grote sociaaleconomische gevolgen als faillissementen te voorkomen zijn.

In de bestuursovereenkomst Waterverdeling regio IJsselmeergebied is daar het volgende over afgesproken: "Subcategorie 3.2 [in de verordening artikel 3.14, eerste lid, onder b] is een verbijzondering van categorie 4 [in de verordening artikel 3.14, tweede lid]. Het betreft een reservering. Om economische en maatschappelijke schade te kunnen verminderen is onder subcategorie 3.2 een reservering opgenomen, die elke waterbeheerder mag inzetten onder de volgende voorwaarden:

- de reservering mag 30% van de watervraag van subcategorie 4.2 beslaan voor de betreffende waterbeheerder.
- de waterbeheerder moet handelen conform de toelichting op subcategorie 3.2, zoals opgenomen in de toelichting op het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Dit is ook van belang om verantwoording naar ingelanden af te kunnen leggen. De hoogte van de reservering van subcategorie 3.2 wordt over drie jaar geëvalueerd, waarbij het de intentie is om deze substantieel te verminderen.

Tweede lid, onder a

Subcategorie 4.1 is bedoeld voor peilhandhaving in klei- en zandsloten, voor zover ze niet al meeliften in categorie 1. Ook de doorspoeling van niet kwetsbare natuurgebieden valt onder deze categorie. Dit zijn natuurgebieden die zijn aangemerkt als NNN (Natuurnetwerk Nederland) en niet onder de definitie van categorie 1.3 vallen.

Tweede lid, onder b

Grootschalig hoogwaardig watergebruik in de landbouw is onderdeel van subcategorie 4.2. Indien de benodigde onttrekkingen niet om geringe hoeveelheden water gaan ten opzichte van de beschikbare waterhoeveelheid in het watersysteem of waterlichaam, valt deze watervraag in principe in categorie 4.2, omdat het dan grootschalig (al dan niet hoogwaardig) gebruik betreft. Ook structurele onttrekkingen voor beregening vallen in categorie 4.2. Onder deze subcategorie valt ook het doorspoelen om verzilting en verontreiniging tegen te gaan ten behoeve van de landbouw. In deze subcategorie kan een onderverdeling worden aangemaakt om een onderscheid te maken tussen akker- en tuinbouwgewassen, sportvelden en greens.

Tweede lid, onder c

Voor subcategorie 4.3 voor beregening van gras en maïs is gekozen vanwege de lagere rentabiliteit van graslandberegening ten opzichte van akkerbouw.

Tweede lid, onder d

Subcategorie 4.4 is bedoeld voor doorspoeling voor diverse doeleinden. Het gaat hier met name om verziltingsbestrijding. Daarnaast betreft het doorspoelen ten behoeve van de waterkwaliteit (bestrijding algen en botulisme).

Tweede lid, onder e

Naast de eerder genoemde belangen kunnen er ook overige belangen spelen die maatschappelijk economisch moeten worden afgewogen bij (dreigend) watertekort. Een ander voorbeeld is het behoud van cultureel erfgoed. Hierbij gaat het om (archeologische) monumenten, verdedigingswerken, werelderfgoed en bepaalde landgoederen, tuinen en parken.

Onder subcategorie 4.5 vallen ook nutsvoorzieningen, visintrek, industrie en scheepvaart. Voorbeelden van overige belangen zijn:

- Afvoer van zoetwater op de Wadden- en Noordzee ten behoeve van visintrek.
- Energiecentrale Noardburgum (de energiecentrale is niet gekoppeld aan de leveringszekerheid voor energie).
- Scheepvaart: verminderen schutbewegingen van de beroepsvaart op buitenwater (Wadden- en Noordzee).
- Scheepvaart: verminderen schutbewegingen van de recreatievaart op buitenwater (Wadden- en Noordzee).
- Industrie: binnen de regio IJsselmeergebied is dit (voor zover nu bekend) niet of nauwelijks aan de orde."

D

Artikel 2.39 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na "omgevingsplan" ingevoegd "of projectbesluit"
2. In het tweede lid wordt na "omgevingsplan" ingevoegd "of projectbesluit"
3. In het derde lid wordt na "omgevingsplan" ingevoegd "of projectbesluit"

E

Artikel 2.42 wordt als volgt gewijzigd:

In de aanhef wordt na "omgevingsplan" ingevoegd "of projectbesluit"

F

Artikel 2.43 wordt als volgt gewijzigd:

In de aanhef wordt na "omgevingsplan" ingevoegd "of projectbesluit"

G

Artikel 2.44, tweede lid, onder a, wordt als volgt gewijzigd:

Na "plan" wordt ingevoegd "of projectbesluit"

H

Artikel 2.46 wordt als volgt gewijzigd:

In de aanhef wordt na “omgevingsplan” ingevoegd “of projectbesluit”

I

Artikel 2.48 wordt als volgt gewijzigd:

Na “omgevingsplan” wordt ingevoegd “of projectbesluit”

J

Artikel 2.52 wordt als volgt gewijzigd:

Na “omgevingsplan” wordt ingevoegd “of projectbesluit”

K

1. De toelichting van artikel 2.39 wordt als volgt gewijzigd: na “omgevingsplan” wordt telkenmale “of projectbesluit” ingevoegd.
2. De toelichting van artikel 2.42 wordt als volgt gewijzigd: na “omgevingsplan” wordt telkenmale “of projectbesluit” ingevoegd.

L

Artikel 3.17 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding ‘1’ geplaatst.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
 2. Gedeputeerde Staten kunnen voor waterstaatswerken vrijstelling verlenen van de leggerplicht met betrekking tot vorm, afmeting en constructie indien deze waterstaatswerken zich naar hun aard of functie niet lenen voor omschrijving van die elementen.

M

Artikel 4 1, eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

1. Na het vierde lid worden vier leden ingevoegd, luidende:
5. Een wadi, zijnde een verlaging bedoeld voor het tijdelijk opvangen en afvoeren van regenwater, mits:
 - a. grondlagen dieper dan 2 meter onder het oorspronkelijk maaiveld ongemoeid blijven, en
 - b. niet meer dan 10.000 m³ wordt ontgraven.
 - c.
6. Van de aanvang van ontgrondingsactiviteiten waarvoor op grond van het bepaalde in artikel 4.1, eerste tot en met vijfde lid geen vergunning ingevolge deze verordening is vereist, wordt veertien dagen van tevoren schriftelijk melding gedaan aan gedeputeerde staten.
7. Bij de in het zesde lid bedoelde melding worden de volgende gegevens verstrekt:
 - a. de locatie van de ontgraving;
 - b. de hoeveelheid vrijkomend materiaal;
 - c. de kwaliteit van het vrijkomende materiaal;
 - d. de bestemming van het vrijkomende materiaal.

8. De in het zesde lid bedoelde meldplicht geldt niet voor ontgrondingen, waarbij niet meer dan 3.000 m³ bodemmateriaal wordt afgegraven.

N

Na de laatste zin van de artikelsgewijze toelichting op artikel 4.1, eerste lid, wordt de volgende tekst ingevoegd.

“De uitzonderingen genoemd in artikel 4.1 eerste tot en met vijfde lid, mogen niet tot doel hebben om te ontgronden ter verkrijging van bodemmateriaal. Dit houdt concreet in dat de vergunningvrije gevallen niet zien op het verkrijgen van bodemmateriaal. Voor het verkrijgen van bodemmateriaal is altijd een vergunning nodig.

Waarom wordt een wadi vergunningvrij (vijfde lid)?

Ongeveer 25 jaar geleden werden wadi's geïntroduceerd in Nederland als oplossing voor een rioleringsprobleem met betrekking tot de afvoer van regenwater. De Ontgrondingenverordening Friesland dateert uit 1996 en heeft geen rekening gehouden met deze toen nog nieuwe ontwikkeling. Voor de aanleg van een wadi zal een voor wat betreft oppervlakte en diepte beperkte ontgroning nodig zijn, die nauwelijks tot geen gevolgen heeft voor de omgeving. Deze ontgroning wordt daarom vrijgesteld van de vergunningplicht, hetgeen nu soms al gebeurt als de aanleg van een wadi wordt meegenomen in (de wijziging van) het bestemmingsplan. Voor een wadi vanaf 3.000 m³ moet een melding worden gedaan, zoals ook bij de overige vrijstellingen het geval is.

Waarom wordt een meldingsplicht geïntroduceerd (leden 6, 7 en 8)?

De meldingsplicht is gewenst om adequaat toezicht te kunnen houden in het veld. Met een melding kunnen toezichthouders gericht het veld in om te controleren op illegale ontgrondingen. Dit zorgt ervoor dat de tijdsbesteding effectiever wordt ingericht, omdat door meldingen er gericht aanwijzingen zijn voor ontgrondingsactiviteiten binnen de provincie Fryslân.

De meldplicht is onder een kleine aanpassing overgenomen uit de Ontgrondingenverordening Friesland (1996). Voor het verschil tussen de meldplicht en een informatieplicht wordt hier verwezen naar de Algemene toelichting, onder punt 2 “Provinciale sturingsfilosofie” en het kopje “Meldplicht en informatieplicht”.

O

Artikel 4.2, vijfde lid vervalt.

P

Artikel 4.3 en Bijlage 4.1 vervallen.

Q

Artikel 4.4, zevende lid vervalt.

R

Artikel 4.5 vervalt.

S

Artikel 4.15, vierde lid vervalt.

T

Artikel 4.18, vierde lid vervalt.

U

Artikel 4.29 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervalt de aanduiding "1",
2. Het tweede lid vervalt.

V

In artikel 4.38, eerste lid vervalt "eerste lid".

W

In artikel 4.50, vijfde lid, vervallen de laatste twee volzinnen.

X

Artikel 5.34, derde lid vervalt.

Y

Artikel 5.35 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervalt de aanduiding "1".
2. Het tweede lid vervalt.

Z

Artikel 5.37 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervalt de aanduiding "1"
2. Het tweede lid vervalt.

AA

In artikel 5.38, tweede lid, vervallen de laatste twee volzinnen.

BB

Artikel 5.39, tweede lid vervalt onder vernummering van het derde tot en met het zevende lid tot het tweede tot en met zesde lid.

CC

Artikel 5.41, vierde lid vervalt.

DD

Artikel 7.2, tweede lid vervalt.

EE

In artikel 7.14, derde lid, vervallen de laatste twee volzinnen.

FF

Artikel 9.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervalt de aanduiding "1"
2. Het tweede lid vervalt.

GG

De Algemene toelichting bij de Omgevingsverordening wordt als volgt gewijzigd:

Onder het kopje Zwemwater, onderdeel "Algemene regels gericht op de houder van een zwemlocatie" wordt:

1. het woord "C-locaties" vervangen door "D-locaties"
2. het woord "D-locaties" vervangen door "C-locaties"

Artikel II

De **Verordening Romte Fryslân 2014** wordt als volgt gewijzigd:

A.

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel 1.51 Kleinschalig kampeerterrein komt te luiden:

1.51 Kleinschalig kampeerterrein

een terrein in een kleinschalige opzet met kampeerplaatsen voor mobiele kampeermiddelen, inclusief de bij die kampeermiddelen behorende gemeenschappelijke faciliteiten, waar buiten het toeristisch seizoen alleen kampeermiddelen aanwezig mogen zijn die op dat moment in gebruik zijn ten behoeve van recreatief nachtverblijf.

2. Na onderdeel 1.41 Jachthaven wordt ingevoegd:

Artikel 1.41a Kampeerplaats

een plaats bestemd voor het plaatsen van een tent, een tentwagen, een camper, een caravan, een stacaravan, of een tenthuisje geen recreatiewoning zijnde.

3. Na onderdeel 1.67 Milieucategorieën bedrijven wordt ingevoegd:

Artikel 1.67a Mobiele kampeermiddelen

toercaravans, vouwwagens, campers, tenten en vergelijkbare kampeermiddelen, niet zijnde stacaravans en andere permanent aanwezige kampeermiddelen zoals huifkarren en tenthuisjes.

4. Artikel 1.87 Standplaats vervalt.
5. Na Artikel 1.91 Structuurvisie Grutsk op 'e Romte wordt ingevoegd:

Artikel 1.91a Tenthuisje

een recreatieve verblijfplaats met vaste wanden en een dak van tentzeil dat dient als periodiek verblijf voor wisselende groepen recreanten die hun hoofdverblijf elders hebben.

6. Artikel 1.93 Trekkershut komt te luiden:

Artikel 1.93 Trekkershut

een gebouw met een enkel-laags constructie voor recreatief verblijf, met een maximum oppervlakte van 40 m².

B.

Artikel 5.5.1 komt te luiden:

1. In afwijking van de artikelen 5.1.2, 5.2.2, en 5.3.2 kunnen in een ruimtelijk plan buiten het bestaand stedelijk gebied de volgende recreatieve voorzieningen worden toegestaan:
 - a. een kleinschalig kampeerterrein van maximaal 25 kampeerplaatsen op of aansluitend op het bouwperceel van een agrarisch bedrijf, woning, bedrijf, horecagelegenheid of maatschappelijke voorziening;
 - b. kleinschalige vormen van logies in bestaande bebouwing of ter vervanging van bestaande bebouwing op het bouwperceel van een agrarisch bedrijf, woning, bedrijf, horecagelegenheid of maatschappelijke voorziening;
 - c. recreatiewoningen in bestaande bebouwing of ter vervanging van bestaande bebouwing op het bouwperceel van een agrarisch bedrijf, woning, bedrijf, horecagelegenheid of maatschappelijke voorziening;
 - d. maximaal 15 recreatiewoningen in de vorm van nieuwe bebouwing binnen of aangrenzend aan bestaand stedelijk gebied, mits die onderdeel zijn van één fysiek samenhangend project dat leidt tot herbesteding en -gebruik van bestaande bebouwing in bestaand stedelijk gebied;
 - e. maximaal 10 trekkershutten op of in aansluiting op het bouwperceel van een agrarisch bedrijf of voormalig agrarisch bedrijf, op of aansluitend op bestaande bebouwing;
 - f. groepsaccommodatie op het bouwperceel van een agrarisch bedrijf of voormalig agrarisch bedrijf, in of aansluitend op bestaande bebouwing;
 - g. groepsaccommodaties in bestaande bebouwing of ter vervanging van bestaande bebouwing op het bouwperceel van een woning, bedrijf, horecagelegenheid of maatschappelijke voorziening.
2. In afwijking van het eerste lid, onder a kunnen op een kampeerterrein maximaal 35 kampeerplaatsen worden toegestaan, mits de gemeente het aantal kampeerterreinen dat kan uitbreiden van 25 naar 35 kampeerplaatsen beperkt.
3. In afwijking van het eerste lid, onder b, c, en g kan in een ruimtelijk plan enige aanvullende bebouwing worden toegestaan, wanneer deze ondergeschikt is aan de bestaande bebouwing.
4. In afwijking van het eerste lid onder e kan in het ruimtelijk plan worden opgenomen dat maximaal drie trekkershutten op of in aansluiting op het bouwperceel van een woning, bedrijf, horecagelegenheid of maatschappelijke voorziening zijn toegestaan, mits dit bijdraagt aan het behoud van cultuurhistorisch waardevolle elementen.

C.

1. De artikelsgewijze toelichting in hoofdstuk 5. Recreatie & Toerisme, paragraaf Kleinschalige recreatie buiten 'recreatiekernen' met betrekking tot artikel 5.5.1 wordt vervangen en komt te luiden:

Kleinschalige recreatieve voorzieningen

Algemeen

Wij zien zowel binnenstedelijk als buitenstedelijk goede mogelijkheden voor kleinschalige recreatieve voorzieningen. Het afwegen van mogelijkheden voor kleinschalige recreatie binnen bestaand stedelijk gebied zien wij primair als een verantwoordelijkheid van de gemeente. De regels in artikel 5.5.1 zijn daarom van toepassing op kleinschalige recreatie buiten het bestaand stedelijk gebied.

Kleinschalig kamperen

Artikel 5.5.1, eerste lid onder a biedt de mogelijkheid om een kleinschalig kampeerterrein met maximaal 25 kampeerplaatsen te realiseren op of aansluitend aan het bouwperceel van een agrarisch bedrijf, bedrijf, woning, horecagelegenheid of maatschappelijke voorziening.

In artikel 5.5.1, tweede lid is een afwijking opgenomen op grond waarvan een uitbreiding naar 35 kampeerplaatsen op een kleinschalig kampeerterrein is toegestaan, onder voorwaarde dat de gemeente een selectief beleid voert om verrommeling van het landschap te voorkomen.

Op een kleinschalig kampeerterrein zijn alleen mobiele kampeermiddelen toegestaan. Dit is in de begripsbepaling voor 'kleinschalig kampeerterrein' bepaald. Mobiele kampeermiddelen zijn toercaravans, vouwwagens, campers, tenten en vergelijkbare kampeermiddelen, niet zijnde stacaravans en andere permanent aanwezige kampeermiddelen zoals huifkarren en tenthuisjes.

In de begripsbepaling 'kleinschalig kampeerterrein' is het jaarrond kamperen als mogelijkheid opgenomen. Nog steeds vinden wij het belangrijk dat het landschap 's winters weer openheid en rust uitstraalt. Het is niet gewenst dat kampeermiddelen in de winterperiode op het kampeerterrein blijven staan. Wij hebben daarom als voorwaarde opgenomen dat kampeermiddelen buiten het toeristisch seizoen alleen aanwezig mogen zijn als deze op dat moment ook daadwerkelijk in gebruik zijn ten behoeve van recreatief nachtverblijf.

De voorwaarden voor kleinschalig kamperen gelden om te voorkomen dat kleinschalige kampeerterreinen dezelfde omvang en uitstraling krijgen als reguliere campings. Dit zou ten koste gaan van de diversiteit van het aanbod aan recreatiemogelijkheden in Fryslân. Wij vinden onbeperkte groei van kampeerplaatsen op een kleinschalig kampeerterrein tevens ongewenst vanwege de impact die dit kan hebben op de landschappelijke- en cultuurhistorische kernkwaliteiten in het gebied.

Logies, recreatiewoningen, groepsaccommodaties

Er zijn ruime mogelijkheden voor het realiseren van kleinschalige verblijfsrecreatieve voorzieningen bij (agrarische) bedrijven, woningen, horecagelegenheden en maatschappelijke voorzieningen (artikel 5.5.1, eerste lid onder b, c, en g). Logies, recreatiewoningen en groepsaccommodaties zijn toegestaan, onder voorwaarde dat deze binnen de bestaande bebouwing worden gerealiseerd. Het is nu ook mogelijk om de bestaande oppervlakte aan bebouwing te vervangen wanneer de bestaande bebouwing niet geschikt is. Ook kan op grond van artikel 5.5.1, derde lid enige aanvullende bebouwing worden toegestaan.

Om agrariërs optimale mogelijkheden te bieden om aanvullende verdienmodellen te vinden, maakt artikel 5.5.1, eerste lid onder f het mogelijk om groepsaccommodaties te realiseren in nieuw te bouwen gebouwen, aansluiten op de bestaande bebouwing op het bouwperceel van een agrarisch bedrijf. Groepsaccommodaties passen in het algemeen qua schaal goed bij de maat van een agrarisch bedrijf. Aandachtspunt is dat de nieuwbouw landschappelijk goed ingepast wordt. De groepsaccommodatie dient wat betreft uitstraling een logisch onderdeel uit te maken van het agrarische bouwperceel.

Trekkershutten

Op grond van artikel 5.5.1, eerste lid onder e zijn trekkershutten toegestaan op of in aansluiting op het bouwperceel van een agrarisch bedrijf of voormalig agrarisch bedrijf. Als voorwaarde geldt dat trekkershutten aansluitend aan de bestaande bebouwing moet worden geplaatst. Door in te zetten op een compact erf wordt verrommeling van het landschap zoveel mogelijk voorkomen. Het maximum aantal te plaatsen trekkershutten bij agrarische bedrijven of voormalig agrarische bedrijven in het landelijk gebied is op tien gesteld. Het toestaan van meer trekkershutten zou, net als het onbeperkt toestaan van kampeerplaatsen, nadelige gevolgen hebben voor de diversiteit van het aanbod aan recreatiemogelijkheden in Fryslân en voor de landschappelijke- en cultuurhistorische kernkwaliteiten in het gebied.

Onder trekkershut verstaan wij een gebouw met een enkellaags constructie (geen verdieping, tenzij een lage vide). De maatvoering van de trekkershut (maximaal 40 m²) is gebaseerd op het document 'Richtlijnen trekkershutten (2019) van De Groene Koepel.

Om tegemoet te komen aan de toenemende vraag naar meer luxe van de toerist zijn in een trekkershut alle voorzieningen (toilet, keuken, badkamer) toegestaan, mits dit binnen de maximale omvang van 40 m² past.

In artikel 5.5.1, vierde lid is een afwijking opgenomen van het bepaalde in artikel 5.5.1, eerste lid onder e. Hierdoor is het mogelijk om maximaal drie trekkershutten toe te staan op of in aansluiting op een bouwperceel van een woning, bedrijf, horecagelegenheid of maatschappelijke voorziening als dit kan bijdragen aan het behoud van cultuurhistorisch waardevolle elementen. Als voorbeeld kan worden genoemd het plaatsen van trekkershutten bij een cultuurhistorisch waardevolle molen om op deze manier geld te genereren voor het onderhoud van de molen.

Artikel III

De **Waterverordening provincie Fryslân** wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 3.2 Watertekort en regionale verdringingsreeks, komt te luiden:

1. In het geval van een onmiddellijk of dreigend watertekort wordt met het oog op de verdeling van het beschikbare water vanuit het IJsselmeer bij het beheer van de regionale wateren door waterschappen wat betreft de in artikel 2.1, eerste lid, onder 3°, van het Waterbesluit bedoelde behoeften, voor de regionale wateren achtereenvolgens prioriteit toegekend aan:
 - a. het gebruik van industrieel proceswater;
 - b. de tijdelijke beregening van kapitaalintensieve gewassen.
2. In het geval van een onmiddellijk of dreigend watertekort wordt met het oog op de verdeling van het beschikbare water vanuit het IJsselmeer bij het beheer van de regionale wateren door waterschappen wat betreft de in artikel 2.1, eerste lid, onder 4°, van het Waterbesluit bedoelde behoeften, achtereenvolgens prioriteit toegekend aan:
 - a. peilhandhaving;
 - b. doorspoelen en onttrekken voor beregening van akkerbouw;
 - c. beregening van gras/maïs;
 - d. doorspoelen;
 - e. overige belangen.

B

De toelichting, onder Artikel 3.2 Regionale verdringingsreeks, komt te luiden:

“Het gaat hierbij om onttrekkingen die afkomstig zijn uit het IJsselmeer. Dit kunnen rechtstreekse onttrekkingen uit het IJsselmeer zijn, maar ook onttrekkingen uit watersystemen die gevoegd worden vanuit het IJsselmeer. Dit betreft de gehele vaste wal van de provincie Fryslân. Deze verdringingsreeks is afgestemd met de partijen die betrokken zijn bij het Bestuursakkoord Waterverdeling regio IJsselmeergebied.

Eerste lid, onder a

Proceswater is de Aquo-standaard (Informatiehuis Water) door de waterbeheerders gedefinieerd als water dat gebruikt wordt bij iedere vorm van fabrieksproces en in direct contact komt met grondstoffen, hulpstoffen, halffabricaten en eindproducten. Het betreft hier proceswater voor kleinschalig hoogwaardig gebruik.

Eerste lid, onder b

Het betreft hier gewassen waarbij een totale mislukking van de oogst dreigt als gevolg van het watertekort, terwijl met een relatief kleine hoeveelheid water een schade van een dergelijke omvang kan worden voorkomen. Plaatsing in deze categorie geldt ook wanneer met relatief kleine hoeveelheden water relatief grote sociaaleconomische gevolgen als faillissementen te voorkomen zijn.

In de bestuursovereenkomst Waterverdeling regio IJsselmeergebied is daar het volgende over afgesproken: “Subcategorie 3.2 [in de verordening artikel 3.2, eerste lid, onder b] is een verbijzondering van categorie 4 [in de verordening artikel 3.2, tweede lid]. Het betreft een reservering. Om economische en maatschappelijke schade te kunnen verminderen is onder subcategorie 3.2 een reservering opgenomen, die elke waterbeheerder mag inzetten onder de volgende voorwaarden: De reservering mag 30% van de watervraag van subcategorie 4.2 beslaan voor de betreffende waterbeheerder. De waterbeheerder moet handelen conform de toelichting op subcategorie 3.2, zoals opgenomen in de toelichting in het Waterbesluit. Dit is ook van belang om verantwoording naar ingelanden af te kunnen leggen. De hoogte van de reservering van subcategorie 3.2 wordt over drie jaar geëvalueerd, waarbij het de intentie is om deze substantieel te verminderen.

Tweede lid, onder a

Subcategorie 4.1 is bedoeld voor peilhandhaving in klei- en zandsloten, voor zover ze niet al meeliften in categorie 1. Ook de doorspoeling van niet kwetsbare natuurgebieden valt onder deze categorie. Dit zijn natuurgebieden die zijn aangemerkt als NNN (Natuurnetwerk Nederland) en niet onder de definitie van categorie 1.3 vallen.

Tweede lid, onder b

Grootschalig hoogwaardig watergebruik in landbouw is onderdeel van subcategorie 4.2. Indien de benodigde onttrekkingen niet om geringe hoeveelheden water gaan ten opzichte van de beschikbare waterhoeveelheid in het watersysteem of waterlichaam, valt deze watervraag in principe in categorie 4.2, omdat het dan grootschalig (al dan niet hoogwaardig) gebruik betreft. Ook structurele onttrekkingen voor beregening vallen in categorie 4.2. Onder deze subcategorie valt ook het doorspoelen om verzilting en verontreiniging tegen te gaan ten behoeve van de landbouw. In deze subcategorie kan een onderverdeling worden aangemaakt om een onderscheid te maken tussen akker- en tuinbouwgewassen, sportvelden en greens.

Tweede lid, onder c

Voor subcategorie 4.3 voor beregening van gras en maïs is gekozen vanwege de lagere rentabiliteit van graslandberegening t.o.v. akkerbouw.

Tweede lid, onder d

Subcategorie 4.4 is bedoeld voor doorspoeling voor diverse doeleinden. Het gaat hier met name om verziltingsbestrijding. Daarnaast betreft het doorspoelen ten behoeve van de waterkwaliteit (bestrijding algen en botulisme).

Tweede lid, onder e

Naast de eerder genoemde belangen kunnen er ook overige belangen spelen die maatschappelijk economisch moeten worden afgewogen bij (dreigend) watertekort. Een ander voorbeeld is het behoud van cultureel erfgoed. Hierbij gaat het om (archeologische) monumenten, verdedigingswerken, werelderfgoed en bepaalde landgoederen, tuinen en

parken. Onder subcategorie 4.5 vallen ook nutsvoorzieningen, visintrek, industrie en scheepvaart. Voorbeelden van overige belangen zijn:

- Afvoer van zoetwater op de Wadden- en Noordzee ten behoeve van visintrek.
- Energiecentrale Noardburgum (de energiecentrale is niet gekoppeld aan de leveringszekerheid voor energie).
- Scheepvaart: verminderen schutbewegingen van de beroepsvaart op buitenwater (Wadden- en Noordzee).
- Scheepvaart: verminderen schutbewegingen van de recreatievaart op buitenwater (Wadden- en Noordzee).
- Industrie: binnen de regio IJsselmeergebied is dit (voor zover nu bekend) niet of nauwelijks aan de orde. “

Artikel IV

A

Artikel I treedt in werking op dezelfde dag als de Omgevingswet in werking treedt.

B

De artikelen II en III treden in werking met ingang van de dag na publicatie in het Provinciaal Blad.

TOELICHTING wijzigingsverordening Omgevingsverordening, Waterverordening en Verordening Romte

Artikel I

A

Wijziging omgevingswaarden voor kans op overstroming vanuit regionale wateren

Artikel 3.9 van de Omgevingsverordening heeft betrekking op omgevingswaarden voor de kans op overstroming vanuit regionale wateren. Onderdeel b van dit artikel vervalt: dat heeft betrekking op de kans op overstroming van percelen waarop mais wordt geteeld. De normering van agrarisch grondgebruik is gebaseerd op het meest voorkomende grondgebruik. Mais wordt veelal verspreid verbouwd op soms wisselende percelen in overwegend graslandgebied. Uit de basisregistratie percelen (2019) blijkt, dat er geen gebieden voorkomen, waar de teelt van mais zo wijdverbreid is, dat dit daarmee bepalend is voor de normering. Daarmee kan deze omgevingswaarde komen te vervallen.

B

Actualisatie regels rangorde bij waterschaarste

Artikel 3.14 van de Omgevingsverordening heeft betrekking op de zogenaamde “verdringingsreeks” (regels rangorde bij waterschaarste). Deze diende te worden geactualiseerd.

Het IJsselmeer is, samen met het Markermeer, de belangrijkste zoetwaterbuffer van Nederland. Vanuit het waterbeheer wordt bij droogte ingezet op het optimaal beheren van de buffervoorraden door het tijdig nemen van beheermaatregelen. Met de herziening van het peilbesluit IJsselmeergebied in 2018 (Protocol Operationaliseren Flexibel Peilbeheer, 2018) is de operationele marge van de buffervoorraad in het IJsselmeergebied vergroot. Daarnaast hebben de waterbeheerders in juli 2019 een eerste versie van handelingsperspectieven uitgewerkt. Doel hierbij is om zo lang mogelijk de situatie van watertekort te voorkomen. Hiertoe zijn redeneerlijnen (redeneerlijn watertekort, 2019) opgesteld.

Het kan echter voorkomen dat er een watertekort ontstaat in het IJsselmeergebied en dat beheermaatregelen niet meer afdoende zijn. Dan zal moeten worden gekort aan de hand van de verdringingsreeks. Inzet van de verdringingsreeks is echter uitzonderlijk en is als gevolg van een tekort in het IJsselmeergebied nog niet eerder voorgekomen.

Het is van belang dat in perioden van (dreigend) watertekort de waterverdeling over de vele gebruiksfuncties, de marges daarbinnen en de relatie met het peilbeheer goed onderbouwd worden vastgelegd. Het uitzonderlijk droge jaar 2018 heeft Rijkswaterstaat, de waterschappen en de provincies geleerd dat de Waterverdeling Noord-Nederland 2009 om een actualisatie vraagt. Enerzijds omdat de watervraagtabel verouderd bleek te zijn en anderzijds omdat het advies niet overal op dezelfde wijze was overgenomen. Daarnaast zijn vanuit de Beleidstafel Droogte (eindrapportage Beleidstafel Droogte, 2019) aanbevelingen gedaan om de regionale uitwerking van de verdringingsreeks te actualiseren en om de redeneerlijnen voor de regio IJsselmeergebied nader uit te werken.

De geactualiseerde verdringingsreeks en de redeneerlijnen voor de regio IJsselmeergebied zijn uitgewerkt in de Bestuursvereenkomst Waterverdeling regio IJsselmeergebied. Deze bestuursvereenkomst bevat afspraken tussen alle betrokken partijen in het IJsselmeergebied over hoe de regionale verdringingsreeks vastgesteld zal worden en de wijze waarop deze wordt opgenomen in de Provinciale Omgevingsverordeningen. De provincie Fryslân heeft begin 2022 de Bestuursvereenkomst Waterverdeling regio IJsselmeergebied ondertekend. Daarom wordt de verdringingsreeks in de Provinciale Omgevingsverordening aangepast.

C

Zie de toelichting bij B.

D tot en met K

Wijzigen toepassingsbereik instructieregels bescherming natuurnetwerk Nederland

In artikel 7.8 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is een instructieregel opgenomen voor de provincies om bij omgevingsverordening regels te stellen voor omgevingsplannen en projectbesluiten in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk Nederland.

Uit de tekst van de Omgevingsverordening Fryslân bleek niet expliciet dat de beschermingsregels ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland (afdeling 2.11), behalve voor omgevingsplannen, ook voor projectbesluiten gelden. Deze omissie wordt met deze wijzigingsverordening hersteld, door expliciet bij de verschillende beschermingsregels te bepalen dat deze ook voor projectbesluiten gelden.

L

Herinvoering vrijstelling van de leggerplicht

Op grond van de Waterverordening beschikt gedeputeerde staten over de mogelijkheid om vrijstelling te verlenen aan het waterschap van de leggerplicht. In de Omgevingsverordening Fryslân 2022 is deze vrijstellingsmogelijkheid niet langer opgenomen omdat tot voor kort nooit een dergelijk verzoek om vrijstelling door de provincie is ontvangen en de vrijstellingsmogelijkheid als een dode letter werd beschouwd.

Onlangs is een vrijstellingsverzoek van het Waterschap Noorderzijlvest ontvangen van de leggerplicht voor een aantal kunstwerken en typen oppervlaktewaterlichamen.

De vrijstellingsmogelijkheid blijft ook onder de Omgevingsverordening dus gewenst. Daarom wordt aan artikel 3.17 Omgevingsverordening een lid toegevoegd, waarin deze mogelijkheid weer wordt opgenomen.

M en N

De meldingsplicht voor ontgrondingen, zoals die nu bestaat in de Ontgrondingenverordening Friesland, wordt alsnog opgenomen in de Omgevingsverordening, omdat deze bij nader inzien toch niet kan worden gemist. De meldingsplicht is gewenst om adequaat toezicht te kunnen houden in het veld. Met een melding kunnen toezichthouders gericht het veld in om te controleren op illegale ontgrondingen. Dit zorgt ervoor dat de tijdsbesteding effectiever wordt ingericht, omdat door meldingen er gericht aanwijzingen zijn voor ontgrondingsactiviteiten binnen de provincie Fryslân.

Tevens wordt een extra vergunningvrij geval opgenomen, namelijk voor de wadi: ongeveer 25 jaar geleden werden wadi's geïntroduceerd in Nederland als oplossing voor een rioleringsprobleem met betrekking tot de afvoer van regenwater. De Ontgrondingenverordening Friesland dateert uit 1996 en heeft geen rekening gehouden met deze toen nog nieuwe ontwikkeling. Voor de aanleg van een wadi zal een voor wat betreft oppervlakte en diepte beperkte ontgroning nodig zijn, die nauwelijks tot geen gevolgen heeft voor de omgeving. Deze ontgroning kan daarom vrijgesteld worden van de vergunningplicht. Voor een wadi vanaf 3.000 m³ moet een melding worden gedaan, zoals ook bij de overige vrijstellingen het geval is.

O tot en met EE

De bepaling die in diverse artikelen is opgenomen over het digitaal indienen van een aanvraag kan komen te vervallen, omdat dit al in de Omgevingswet zelf is geregeld. Ook de verwijzing naar een door GS vast te stellen formulier is overbodig geworden.

FF

Artikel 9.1, tweede lid van de Omgevingsverordening bevat een artikel met overgangsrecht voor de Vaarwegenverordening Fryslân 2014. Door het wederom uitstellen van de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet tot 1 juli 2023, is in de tussentijd een nieuwe nautische verordening opgesteld die de Vaarwegenverordening Fryslân 2014 gaat vervangen. Inwerkingtreding van de nieuwe nautische verordening is gericht op 1 juli 2023, tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening. Op dat moment wordt ook de huidige Vaarwegenverordening Fryslân 2014 ingetrokken.

Het overgangsrecht voor deze laatste verordening is daarmee overbodig geworden en zal uit de Omgevingsverordening Fryslân 2022 worden geschrapt.

GG

In de tekst van de Algemene toelichting bij de Omgevingsverordening van het onderdeel Zwemwater, onderdeel "Algemene regels gericht op de houder van een zwemlocatie", zijn abusievelijk de termen C-lokaties en D-lokaties met elkaar verwisseld. Deze fout wordt met deze wijziging hersteld.

Artikel II

A tot en met C

Op 21 september 2022 is de Omgevingsverordening Fryslân vastgesteld. Omdat de inwerkingtreding van de Omgevingswet - en daarmee ook de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening - is uitgesteld tot 1 juli 2023, maar ook deze datum nog onzeker is, wordt de Verordening Romte Fryslân 2014 tussentijds nog een keer aangepast. Doel van de aanpassing is om aan initiatiefnemers en gemeenten de mogelijkheid te bieden vanaf medio 2023 gebruik te kunnen maken van de extra ruimte die in de Omgevingsverordening is opgenomen ten aanzien van kleinschalige recreatie, ook als de inwerkingtreding van de Omgevingswet verder wordt uitgesteld.

De extra mogelijkheden die de Omgevingsverordening biedt voor kleinschalige recreatie zijn één op één verwerkt in de regels van de nu nog geldende Verordening Romte Fryslân 2014.

Kort samengevat worden de volgende verruimingen voorgesteld:

- In de basis zijn kleinschalige kampeerterreinen met 25 kampeerplaatsen toegestaan op of aansluitend aan bouwpercelen in het landelijk gebied. Op grond van de huidige regeling zijn slechts 15 kampeerplaatsen toegestaan;
- Uitbreiding van kampeerterreinen tot 35 kampeerplaatsen is toegestaan, mits het aantal kampeerterreinen dat mag uitbreiden door de gemeente wordt beperkt. In de huidige regeling is het maximum op 25 standplaatsen gesteld;
- De uitbreiding tot 35 kampeerplaatsen is nu ook mogelijk bij woningen, bedrijven, horecagelegenheden en maatschappelijke bestemmingen. In de huidige regeling is dat alleen bij agrarische bedrijven en voormalig agrarische bedrijven toegestaan (of bij woonpercelen met uitstraling van agrarisch perceel).
- Jaarrond kamperen wordt mogelijk gemaakt. In de huidige regeling is dit alleen toegestaan in het toeristisch seizoen.
- Er mogen onbeperkt nieuwe recreatiewoningen worden gerealiseerd in bestaande gebouwen op bouwpercelen in het landelijk gebied. In de huidige regeling zijn maximaal 15 recreatiewoningen in bestaande gebouwen toegestaan.
- Logies, recreatiewoningen en groepsaccommodaties kunnen ook in bebouwing ter vervanging van bestaande bebouwing, waarbij tevens enige aanvullende bebouwing

(ondergeschikt) is toegestaan. In de huidige regeling mag dit alleen in bestaande bebouwing worden gerealiseerd.

- Trekkershutten mogen worden voorzien van alle sanitaire voorzieningen (toilet, badkamer, keuken). Op grond van de huidige regeling mogen slechts beperkt sanitaire voorzieningen in trekkershutten aanwezig zijn.

- Er mogen maximaal drie trekkershutten op of in aansluiting op een bouwperceel bij een woning, bedrijf, horecagelegenheid of maatschappelijke voorziening worden toegestaan, onder voorwaarde dat dit bijdraagt aan het behoud van cultuurhistorisch waardevolle elementen. Op basis van de huidige regeling zijn trekkershutten enkel toegestaan bij agrarische bedrijven en voormalige agrarische bedrijven.

Artikel III

A tot en met B

Zie de toelichting onder artikel I B.